

Protocol handelen bij signalering / aankondiging suïcide

Dit protocol beschrijft hoe op het Porta Mosana College Oude Molenweg Maastricht gehandeld wordt wanneer een leerling laat merken dat hij/zij zelfmoord wil plegen of dat overweegt. Dit protocol is bedoeld voor iedere medewerker op school.

Hoe te handelen

Wanneer een medewerker van school direct of indirect verneemt dat een leerling zelfmoordgedachten of -plannen heeft, dan moet deze medewerker zorgen dat er nog dezelfde dag een gesprek is met de leerling. De medewerker kan daarvoor de mentor of een lid van het ondersteuningsteam (zgn. O-team) inschakelen. Leden O-team:

- **Zorgcoördinator:** algehele coördinatie van de zorg op school. Tevens contactpersoon voor externe instanties/hulpverlening.
- **Antipest- en verzuimcoördinator/begeleider maatwerkplaats:** Bieden van een veilige, rustige plek voor leerlingen die dit nodig hebben. Coördinatie van verzuim.
- **Begeleider passend onderwijs:** zorgt ervoor dat leerlingen het onderwijs krijgen waar ze recht op hebben. Tevens werkzaam als tutor.
- **Schoolpsycholoog:** Begeleiding bij zorgen over welbevinden (bijv. spanning/stress, contacten met anderen), diagnostisch onderzoek, eventueel helpen met een doorverwijzing. Tevens observatie in klassen en gesprekken met docenten om tips te geven over de begeleiding.
- **Pedagoog:** leerlingbegeleiding individueel, faalangsttraining en begeleiding bij dyslexie.
- **Schoolmaatschappelijk werk:** Begeleiding van leerlingen in periodes of situaties dat de leerling het moeilijk heeft, zowel bij problemen op school als in de thuissituatie.

De mentor van deze leerling is de eerstaangewezen persoon om met de leerling in gesprek te gaan en te vragen wat er speelt. De mentor neemt hiervoor de tijd, gaat op een rustige plek zitten waar zij niet gestoord worden en meldt altijd bij een collega dat hij/zij in gesprek gaat. Als de leerling inderdaad zelfmoordgedachten/-plannen heeft, zal de mentor nog dezelfde dag de situatie bespreken met iemand van het O-team en de teamleider. Als de mentor niet aanwezig is, kan een lid van het O-team, de counselor, teamleider of vertrouwenspersoon dit gesprek voeren. Er wordt geïnventariseerd hoe acuut het gevaar is, de redenen voor de wanhoop, wat de thuissituatie is en welke hulpverlening de leerling eventueel al heeft voor zijn/haar problemen.

Vervolgstappen

Het uitgangspunt is dat een leerling met zelfmoordgedachten/plannen professionele hulp (huisarts of een ggz-hulpverlener) nodig heeft.

1. Bij acute zelfmoorddreiging worden de ouders/verzorgers gebeld en wordt hen verteld een spoedafpraak met de huisarts te maken. De ouders moeten het kind dan op school ophalen. De huisarts kan na het consult doorverwijzen naar de crisisdienst van de GGZ. De leerling wordt (in afwachting van de komst van de ouders) niet alleen gelaten, maar blijft bij een medewerker van school.

2. Ook bij minder acute situaties, waarin echter wel hulp nodig is, neemt de teamleider of een lid van het O-team contact op met de ouders van de leerling om te bespreken hoe zij de leerling op korte termijn bij een hulpverlener kunnen krijgen. Bij voorkeur vindt dit gesprek dezelfde dag plaats op school. De verantwoordelijkheid voor het zoeken en vinden van hulp ligt bij de ouders; de teamleider/ lid O-team adviseert hierin de ouders. School, ouders en leerling maken in deze minder acute situaties afspraken hoe leerling en ouders de tijd tot de externe hulpverlening gaan overbruggen.

Mentor en een lid van het O-team hebben de verantwoordelijkheid om naderhand met de leerling in contact te blijven en vast te stellen of de benodigde hulp op gang is gekomen. Het is in alle gevallen zeer belangrijk dat met de leerling en diens ouders wordt afgesproken dat zij een terugkoppeling geven over het hulptraject dat wordt ingezet. Ook wordt met ouders en leerling afgesproken, dat de hulpverlening waar de leerling terecht komt een plan meegeeft voor school en ook actuele contactinformatie zodat school zo nodig met de hulpverlening kan overleggen.

Aanvullende opmerkingen

1. Aan de leerling mag men geen geheimhouding beloven. Wel moet men de leerling vertellen dat er zorgvuldig gehandeld zal worden, wat betekent, dat de leerling altijd op de hoogte wordt gebracht van de vervolgstappen en dat men vanuit school niets doet zonder medeweten van de leerling.
2. De school zal altijd de ouders op de hoogte brengen, behalve in de uitzonderlijke omstandigheid, dat dit gevaar zou opleveren voor de leerling. Een dergelijke beslissing wordt pas genomen na intern overleg, zie 4. Als contact met de ouders om deze reden niet mogelijk is, zal teamleider/ lid O-team overleggen met de huisarts van de leerling of, bij zeer acuut suïcidegevaar 112 bellen en vragen om een ambulance.
3. Het lid van het O-team legt de gesprekken en acties vast in het leerlingdossier.
4. Voor intern overleg, zie 2, kan het lid van het O-team een beroep doen op een collega uit het O-team, het schoolmaatschappelijk werk en/of de schoolarts.
5. Wanneer een leerling zelfmoordgedachten/-plannen heeft, dient een aantal personen in de school daarvan op de hoogte gesteld te worden. Het lid van het O-team is er voor verantwoordelijk dat dit gebeurt. Dit zijn:
 - a. het eigen klassenteam (mentor en vakdocenten)
 - b. teamleider (die dit doorgeeft aan de directie)
 - c. O-team
 - d. de schoolarts

Hierbij wordt alleen verteld welke afspraken er zijn gemaakt en wat deze persoon verder echt moet weten voor het uitvoeren van haar/zijn taak.

6. Wanneer ouders in een acute situatie niet te bereiken zijn, dan kan de politie mogelijk helpen hen te lokaliseren. Zorg dat je naam, adres en woonplaats van de leerling bij de hand hebt. De politie kan gebeld worden via 0900-8844 of bij grote spoed 112.
7. Als een leerling dreigt om zich ter plekke iets aan te doen, dan is er sprake van een acute crisissituatie. In dat geval geldt dat de leerling niet alleen gelaten mag worden en dat hulp van één of meer collega's wordt ingeroepen. De ouders worden gebeld. Geprobeerd moet worden de leerling te kalmeren en in gesprek te blijven. Als dat niet lukt wordt via 112 een ambulance gebeld. Dit wordt met de teamleider kortgesloten.
8. De gespreksvaardigheden die een mentor, gedragsdeskundige of andere medewerker nodig heeft, worden als bekend verondersteld. De website <https://www.113.nl/> biedt veel informatie.